

S tekmovalnja v Kočevju so se vrnili kosci in grabljice

V ponedeljek okrog enih je vozil vlak vozila I. ptujška desetna koscev in proti Pragerskem, v katerem se je grabljic z republiškega tekmovalnja v Koprivniku na Kočevskem. Kljub naporom vozniki smo bili tekmovalci židane volje. Edina misel, da se bomo kmalu razšli, nas je težila. Teden dni kolektivnega življenja nas je zbližalo, kot da smo ena družina. »Saj smo se pa res razumeli«, se oglasi Klepov iz Marjete, »drug drugega smo vzpodbujali k delu, drug drugemu pomagali. Zato smo pa tudi imeli štirikrat prehodno zastavo, pa tudi za dvakrat udarne in enkrat za pohvaljene nismo bili kar tako proglajeni. Dajali smo se, posebno z Ljutomerčani.« To je pa bilo res pravo tekmovalje, pravi Premzlova. »Doma v tem času polovico tega ne bi pokosili.« K uspehom je pripomogel ravno brigadni sistem dela in tekmovalje med desetimi, katero se je iz dneva v dan stopnjevalo. I. ptujška desetina je dosegla celo čez 400% norme, 3 are na uro je bila norma in to po valovitem kraškem svetu, katerega ravninski kosci sploh niso bili vajeni. Kljub naporom delu je bilo veliko veselja. Na delo smo šli s pesmijo, med delom smo si zapeli in zvečer, ko smo se vračali, je klub utrujenosti odmevala pesem od kočevskih bregov.

Zjutraj je bilo zanimivo, kje bomo zopet našli sveže sledove d'vjih prašičev, ki pridejo ka, v celih trumah na travnike. Marsikateri od koscev si je zaželel, da bi nesel domu glavo divjega prašiča, toda kaj, ko ni bilo puške. Da bi kar s koso šel kdo nad njega, se mu je pa le zdelo preveč tvegano.

Da smo bil dobro razpoloženi, je dokaz tudi to, da smo se zvečer po zboru brigade kaj radi zavrteli po prostornem odru. Včasih se nam kar ni hotelo iti k počitku, to je bilo po navadi takrat, ko smo dobili prehodno zastavo.

S kakšno nestrpnostjo smo vsi čakali nedeljskega tekmovalja, kjer so se pomerili posamezniki med seboj. Ze zjutraj ob štirih je bilo vse po koncu. Grabljice so že prejšnji dan pripravile šopke za kosce in sebe, pa tudi grablje in kosišča smo s okrasili. Med pesmijo so nas odpeljali kampanji proti Kočevju, kjer so bili pripravljene ogromni travniki za tekmovalje. Vsak koscev je imel že vnaprej odmerjeno površino 7 in pol ara, kar naj bi pokosil v eni uri. Grabljice so morale razteptati in obrniti isto količino v 20 minutah. Vsak koscev in grabljica sta potegnila svoje številke. Še enkrat je pregledal vsak orodje. Znak s trombami in že je zarezalo 120 kos v sočno travo, ki je kar koprnela pod hitrimi zamahi koscev. Kdo bo prvi? Glej, oni, na številki 35, se že bliža koncu, za njim že drugi. Ocenjevalci morajo res dobro paziti, da bodo vsakega pravilno ocenili. »Dobri so tvoji Ptujčani«, se mi prismejajo eden od direktorja državnih posestev. Trle so že zunaj in že gre naprej vsak na svojo stran, da pogleda še drugod. Po-

novni znak s trobento je bil signal za grabljice. Kako so se zagrizle v plast, ne na desno ne na levo ni bilo časa gledati. Vsaka je hotela biti prva, ker kolo ali radioaparati pa je ni tako mala stvar, poleg tega pa še naslov prve grabljice. Po preteku dvajsetih minut je bil dan znak za konec tekmovalja. Kosci in grabljice so se med glasnim razpravljanjem vračali proti tribuni. Ocenjevalna komisija se je na licu mesta sestala in še enkrat temeljito pregledala pokošene komplekse. Posebno tam se je zadržala dalj časa, kjer je koscev pokosil v 33-35 minutah. Eden od teh bo prvak. Treba je oceniti še kвалiteto dela.

Kar nestrpno smo čakali objave rezultatov. Končno se prične najsvežeje delo tekmovalja. Ob vzkljkih tekmovalcev in drugih gledalcev, ki so se na ta dan zgrnili iz vse Slovenije, da bodo priča do sedaj prvemu tekmovalju koscev in grabljic v takem obsegu, nam je govoril minister za kmetijstvo tov. Levstik, za njim sekretar LMS tov. Hočevnar, nakar je komandant brigade, tov. Troha Zdravko podal poročilo o uspehih celotedskega tekmovalja, nato uspe-

Ob množičnih akcijah se odkrivajo ovire socialističnega razvoja na vaseh

V ptujškem okraju, ki je večinoma kmetijski, obstoji na eni strani pomanjkanje delovne sile za zadruga in državne obrate, na drugi strani pa vodijo poedinci s pomočjo krajevnih frontnih in odborovih funkcionarjev ogroženo borbo za doseg življenjskih in industrijskih nakaznic, ne da bi se vključili v zadruga ali državni delovni proces, čeprav nimajo doma možnosti obstoja.

Ob pomoči frontnih aktivistov iz Ptujja terenski m frontnih funkcionarjem bi bilo mogoče doseči večje uspehe in pritegniti večje število delovnih ljudi, če bi pokazali terenski funkcionarji za svoje delo nekoliko več odločnosti, če bi se zavedali, da njihove popustljivosti nikdar ne bo nihče ocenjeval kot dobre, ker z njo ne pomagajo svojim domačinom izboljševati življenjskih razmer. Svojih življenjskih sredstev ne odstopajo socialno šibkim, ne morejo pa niti dolgo prikrivati nepravilnih manipulacij z družbenimi sredstvi, ker ljudstvo z lahkoto odkriva, koga štiti in koga postavljajo pred resnost borbe za delovno silo.

Čim resnejša je bila borba za delovno silo, tem lažje je bilo v poedinih primerih odkriti, na koga se je v kraju lahko nasloniti in s kom obračunavati. V Gruskovju si n. pr. Pernek Ivan domišlja, da je njegova dekla njegova sužnja, ki se ne bi smela odločiti za delo pod boljimi pogoji, kot jih nudi Pernek Ivan. Zatrjuje, da se je boril in da ima sedaj pravico do dekle.

največjo korist. Dosedanji uspehi industrije, ki so razvidni iz mnogostevnih proizvodov v zadostnih količinah, nam že dokazujejo uspehe naše graditve.

Sekretar tov. Leskovec je govoril še o delovni moči na vaseh in študiju v celicah, ki mora biti temeljit, da bodo mogli člani pravilno in z uspehom pristopiti k delu na terenu.

O študiju in uporabljanju pridobljenega znanja v praksi ter o resničnosti gradnje socializma je govoril tov. Maver. Dotaknil se je tudi vprašanja ljudsko-prosvetnega dela in ugotovil, da je na vaseh zelo zanemarjeno in prepuščeno posameznikom. Pri bodočem delu je nujno potrebna oživitve kulturno-prosvetnega dela. V vprašanju resničnosti gradnje socializma, razumevanju gonje po resoluciji Informbiroja je potrebna najširša razjasnitev pojmov za vsakega državljanu naše države, še posebej pa za vsakega komunista.

Organizacijsko poročilo je dal tov. Grden Lovro, org. sekretar OK KPS. V zadnjih sedmih mesecih je bilo osnovanih 15 novih celic, bilo sprejetih 190 članov in prijavljenih 400 kandidatov. Stremeti je treba za tem, da ne bo kraja v okraju, kjer bi ne bilo partijskega aktiva. Predvsem v podjetjih je mnogo ljudi, ki so z delom dokazali, da so vredni pristevanja v avantgardo delavskega razreda. Zato je potrebno odpraviti ozkogrudnost pri izgradnji ljudi. Treba jim je dajati končni lik komunista po sprejetju v Partijo. Opozoril je na utrjevanje zavednosti partijskih članov, ki je podlaga pravilnemu reševanju nalog in problemov. Po končanem govoru o vzgojnih problemih se je razvila diskusija, v kateri je govoril tov. Vrbanak o mobilizaciji delovne sile, član celice iz Osojnikeve zadruga pa je poročal o delu in uspehih v zadrugi. V borbi za večji hektarski donos beleži zadruga »Osojka« lep uspeh, saj je pridelala na dveh hektarjih nad 5800 kilogramov ječmena.

V diskusijo se je javilo še več tovarišev, med njimi tov. Belšak, ki je govoril o rekonstrukciji kmetijstva in preoblikovanju kmetov v ljudi socialističnega kova.

Tov. Mirtičeva je govorila o organizaciji žena, katerim partijske celice ne posvečajo dovolj pozornosti, kar je tudi eden vzrokov, da so žene ostale v stanju politične nerazgledanosti.

Konferenca je navzočim osvežila moči organizacije, da kritično presodijo svoje delo, ugotovijo napake in pomanjkljivosti in izvedejo smernice za bodoče uspešno delo. Konferenca je bila zaključena ob pol 13. uri.

B. N.

he nedeljskega tekmovalja. Prvo mesto med tekmovalci koscev si je priboril Premzi Tomaž iz Trnč in Dravskem polju. Za nagrado dobi moško kolo. Četrto mesto je šlo spet na Dravsko polje, dobil ga je tov. Klep Stefan iz Marjete. Za nagrado dobi kompletno koso in delovno obleko. Tudi Zunkovičeva Anica, grabljica iz Prepolj, je bila nagrajena z grabljami, obleko, predpasnikom in naglavno ruto. Pa so se le odrezali naši fantje in dekleta, saj so od 13 nagrad šle kar tri na Dravsko polje.

»Se bomo šli tekmovali«, pravi Premzlov. Tudi drugi so istega mnenja. Toliko veselja, kot smo ga užili na Kočevskem, že dolgo nismo imeli. Pridobili smo si pa tudi ogromno izkušenj za krajevna tekmovalja, ki jih bodo organizirali. Naj se tudi naše žanjice izkažejo, ravno tako pa kosci ob otavski košnji. Ze sedaj bomo začeli zbirati nagrade za najboljše tekmovalce.

Tako si ob stiskanju rok zadajajo nove obveze, ki pa naj ne bodo obveza samo desetih ljudi, marveč obveza vsega napredno m slečega prebivalstva ptujškega okraja.

G. M.

Odbornik KLO Skorišnjak, tov. Mlakar Janez sam sebi ne verjame, da slabo živi, da bi bilo zanj boljše, če bi se vključil v delo. Zato ni čudno, da prigarja tudi druge ljudi iz svojega kraja, naj bi ostali doma kot priložnostni delavci pri kmetih. Zatrjuje, da lahko v Skorišnjaku vsi doma živijo, medtem ko je vsakomur znano, da si tam najmanj 30 ljudi ne more pomagati, iz stiske. Za službo pa se še niso odločili. Kmet Kranjc si radi tega ne beli gave, kako se godi njegovim težakom in kako delavcem v obratih. Odbornik Mlakar Janez bil sicer aktivnejši, vendar se izogiba zameri kmetom, če bi ti ostali brez delovne sile.

Tudi v Leskovcu trdijo, da ni odvisne delovne sile. To bi upala trditi kmeta Smigoc Andrej iz Velikega Okiča in Smigoc Katarina iz Repišča 47, ki imata nad po 30 ha zemlje in uporabljata za obdelovanje težake. Tamkajšnji mesar smatra, da je zanj v tem maks. mala zaposlitev, da razdeli tu in tam malenkostni kontingent mesa. Organist in župnik ter njegova sestra ne verjamejo, da ob 11 ha zemlje ni dopustno črpati državnega sklada živil. Predsednik KLO jim težko odreče živilske nakaznice, vendar bo to moral storiti, sicer se bo zagarjal pred ljudmi iz Leskovca, ki imajo manj zemlje in niso dobili nobenih življenjskih nakaznic.

Slučni pojavi, pomanjkljivosti in nespravljalnosti so bile ugotovljene ob priliki akcije za vključevanje delovne sile pri posameznih KLO-jih, kar dokazuje, da bo treba zaostalo nekaterih vaških moč postopoma izriniti ter s tem varovati ljudstvo pred vsemi krivicami in lažmi, ki jih morajo včasih prenašati, mesto da bi jih odpravljali.

Nadaljnje pritegovanje stalne delovne sile bo odkrilo mnogo delovnih moči, ki se bodo v obratih hitro znašle, na drugi strani pa bodo odkriti posebci, ki radi ostajajo doma, klevetajo ljudsko oblast in poštone delavce ter vzbujajo nezadovoljstvo pri ljudeh, ki bi se sicer vključili v delovni proces.

L. V.

Nova ptujška frontna brigada je odšla na akcijo na Sinišče

V ponedeljek, 11. julija t. l. je bila na Sinišču svečano sprejeta nova ptujška frontna brigada, ki šteje 95 brigadirjev. V enomesečni akciji bo pomagala pri gradnji objektov tovarne in stanovanjskih blokov.

Po večini je brigada, sestavljena iz članov OF in sindikalnih podružnic iz Ptujja, manjši del pa jih je iz Ormoža, Hajdine in Zetal. V to brigado se je vključilo več obrtnikov iz Ptujja. Vsega je 40 brigadirjev in 55 brigadirjev različne starosti.

Se isti dan so imeli člani brigade na Sinišču konferenco, na kateri jim je bil pojasnen veliki pomen njihove pomoči pri pospešeni graditvi naše industrije, predvsem pa pri graditvi tovarne glinice in aluminija na Sinišču, kjer se bodo izdelovali aluminjski izdelki za domače in svetovno tržišče. V tej tovarni bi moral gledati vsak delovni človek iz ptujškega okraja, v čigar središču se nahaja, moderno tovarno aluminjske industrije naše države, ker bo v njej dana možnost zaposlitve desetisočim delovnih ljudi iz okolice in iz drugih krajev Slovenije. Bodočnost in razvoj te tovarne je zagotovljena, saj je v Jugoslaviji in Madžarski polovica nahajališča boksita na svetu. Pospešena graditev tovarniških in stanovanjskih objektov bo pripomogla do čimprejšnjega obratovanja in življenja na Sinišču, ki si ga želijo mnogi delovni ljudje naše države.

V ponedeljek zvečer so mnogi člani brigade odšli na svoje domove po razne vsakdanje potrebščine ter se naslednji dan vrnili v brigado in začeli z izkopavanjem kleti za novi stanovanjski blok. Ze prvi dan so presegli normo za 14%.

Ko se bodo privadili na novo delo, bodo moški prešli na betoniranje, ženske pa na sejanje peska in druga lažja dela.

K. M.

O delu mladine I. udarne letee čete

Na pobudo okrajnega odbora LMS je bila februarja meseca 1947. leta iz vrst delavske mladine v Ptujju formirana I. letea četa »Toneta Belšaka«. Namen formiranja te čete je bil v tem, da bo mladina, organizirana v četi, lahko vedno organizirano kot celota delala pri gradnji zadrughih domov in pri ostalih važnejših delih.

V četo je bilo sprejetih 35 mladincev in mladink iz vrst delavskega aktiva, ki so se takoj z velikim delovnim elanom vrgli na izvrševanje nalog, sprejetih na svoji delovni četni konferenci. Prostovoljno delo se je vršilo vsako nedeljo dopoldan, pri njem se je odražala zavestna disciplina in velika volja slehernega mladince, da doseže četa čim boljše rezultate in uspehe pri delu. Na ta način je postala I. letea četa organiziran oddelek mladih graditeljev socializma, katerega je lahko okrajni odbor LMS pošiljal na delo vedno tja, kjer je bilo največje pomanjkanje po delovni sili in zavestni volji do gradnje zadrughih domov. Da je to res, nam priča delo te čete pri gradnji zadrughih domov v Kicarju, Grajeni, Veliki Nedelji, Bol-fenku, Rogoznici, Janežovčih itd., kjer je mladina I. letee čete izkopala 432 kub. metrov glinice za izdelavo opeke, 95 kub. metrov gramoza, očistila in splavnila 325 kvadratnih metrov terena, naredila v Ormožu 48.000 kom. opeke za zadruga domove itd. Do konca 1948. leta je opravila skupno 27.476 delovnih ur. Kljub temu velikemu delovnemu uspehu pa se je pripetila velika napaka v tem, da se v četi ni razvilo kulturno-prosvetno delo, ki bi lahko znatno dvignilo življenjsko plat čete in s pomočjo katerega bi se tudi lahko pravilno prikazali napor in volja, katero je vlagala mladina v delo in kake uspehe je dosegla pri njem.

Zaradi vestnega in požrtvovalnega

dela je bila I. letea četa 12. nov. 1943 proglašena za udarno. Ob tej priliki so mladinci in mladinke sprejeli zlate, srebrne in bronaste značke z gradnje zadrughih domov ter značke z dela opeke. Proglašenih je bilo 5 udarnikov in 7 pohvaljenih, kar je bilo najlepše priznanje najboljšim mladincem v četi.

Na pobudo I. letee čete in okrajnega komiteta LMS so se ustanovile še sledeče čete: II. letea četa iz vrst mladine Mestnih obrtnih delavnic, III. letea četa iz mladincev melloracijske šole, IV. letea četa iz mladine plantarne, V. letea četa iz mladincev Okrajnega magazina, katere pa se je vsled malomarnosti vodstva in mladine razformirala, VI. letea četa iz vrst nameštencev okrajnega ljudskega odbora. Vse te letee čete pa tvorijo sedaj letočo brigado »Staneta Rozmana«, ki s svojim delom ogromno pripomore k pravočasni izvršitvi raznih gospodarskih nalog. Med četami v brigadi je razvito živahno tekmovalje po vseh sektorjih dela.

I. letea četa in njena mladina je ostala zvesta svojim delovnim uspehom iz leta 1948 in v letu 1949 pokazala de danes prav tako lepe delovne rezultate ter popravila celo nekatere napake, kakor je to kulturno-prosvetno delo. Med drugim je naredila 2445 prostovoljnih ur in pri tem izkopala 249 kub. metrov glinice, iztovorila 8000 kom. opeke in 65.000 kg umetnih gnojil itd. Vključila je 120 mladincev za delovne akcije, pomagala pri izvedbi štirih kulturno-prosvetnih prireditev itd. Vse te nam dokazuje, da mladina I. letee čete pravilno razume današnjo borbo za izgradnjo socializma v naši deželi in da je vedno pripravljena žrtvovati svoje mlade sile za veliko stvar, v katero nas vodita Partija in tov. Tito, to je v socializem.

Tušak Draga

Člani v nogradniško obdelovalne zadruga v Litmerku so se rešili slabega vodstva

Razpoloženje ljudstva na podeželju za vstop v kmetijsko obdelovalne zadruga v ptujškem okraju vzbujajo na eni strani velike družbene možnosti izboljšanja gospodarstva ter dviga življenjskega standarda delovnih kmetov, na drugi strani pa ga ponekod duši upravičena kritika slabega načina upravljanja zadrughne imovine in vodstva zadrughnega življenja.

Marljivi delavci in kmetje niso nikdar poveljevali slabih gospodarjev, ki so pri delu vedno zadnji, pri razdeljevanju in uživanju zadrughnega premoženja, pridelkov in prihrankov pa zelo širokogrudni. Dokaz odpora proti temu so ponekod spori v družinah in šušljanje v zadrugah, kjer poedinci izrabljajo svoj položaj.

Člani vinogradniške obdelovalne zadruga v Litmerku znajo ločiti delovne sočlane od nedelovnih ter skromne od samopašnih, dostopne od nekritičnih. To so znali ločiti že preje, toliko lažje pa sedaj, ko je oblast v rokah delovnega ljudstva. Vsi zadrughniki, od najmlajšega do najstarejšega, se zavedajo, da je za zadrughno blago prejeti denar last zadrughnikov, da zadrughnikom ni mogoče prikriti nazadovanja niti napredovanja zadrughnega gospodarstva. Znajo določiti mejo svoje potrpežljivosti in preiti k razrinkavanju ter obračunavanju za laži, prevare, samopašnost itd.

Antolič Alojz, ekonom in tajnik zadruga, Vaupotič Matija, predsednik, in Smodič Franc, blagajnik zadruga v Litmerku, so si domišljali, da bodo živeli v Litmerku na račun zadrughnikov, da bodo lahko prikrivali manipulacije z zadrughnim premoženjem in denarjem ter da jih člani zadruga ne bodo mogli kontrolirati, ker nimajo dovolj vpogleda v poslovanje, obračune in primanjkljaje v blagu in denarju.

Antolič Alojz je začel izkoriščati zadruga že leta 1947. Mošt, vino, žganje, drva itd. je odhajalo iz zadrughne imovine, v njo pa se ni vračalo ničesar. Denar za vse to je prevzemal Antolič. Začel je pri 17.000

dinarjih, nadaljeval z manjšimi in večjimi zneski, ki jih je prevzemal za zadrughno blago. Denarja ni odvajal zadrugi niti ni vodil zadostne evidence in knjigovodstva. Ni čudno, da je ostala zadruga dolžna banki in zadrughnikom več stotisoč dinarjev. Mestno gostinsko podjetje v Ormožu, Vinarska zadruga v Ptujju, Vinarska zadruga v Ormožu in druge ustanove so se oddoljevale zadrugi za prevzeto blago, Antolič pa je ta denar prevzemal in izdajal ter porabljal zase, ne da bi za to imel ter ohranil potrebne dokumente.

Predsednik Vaupotič Matija si je neupravičeno prisvojil nad 8000 din zadrughnega denarja ter porabljal zase večje in manjše količine vina. Pri njem ni čudno, da ni znal pojasniti, zakaj manjka 600 litrov zadrughnega vina.

Smodič Franc je začel verižiti pri drvah. Na Hrvaško jih je prodal tri voze. Denar je pridržal zase. Leta 1947 so zadrughniki plačali Smodič zaklanih volov. Blagajnik Smodič si je pridržal 11.000 din. Primanjkljaja v blagajni v znesku 15.000 din ne more opravičiti.

Predsednik Vaupotič in tajnik Antolič si letos spomladi ništa vzela k srcu, kako bo z vinogradi, če ne bodo prekopani in obnovljeni. Zdelo se jima je nujneje, da so zadrughniki očistili gozd, vinograde pa pustili zanemarjene.

Ni čudno, da se je šušljanje o stanju v zadrugi spremenilo v tako glasno in široko kritiko, da je ta prišla do Javnega tožilca v Ptujju, ki je vzel zadrughnike v zaščito in raziskal vse oblike izkoriščanja v zadrugi. Obračun z imenovanimi bo napravilo Okrajno sodišče v Ptujju.

Taki funkcionarji sigurno niso in ne bodo mogli doseči pri članih zadruga, da bi se v zadrugi ustvarjal in utrjeval medsebojni odnos zupanjanja in spoštovanja ter medsebojne pomoči, da bi bila zadruga zanje najmočnejše orožje proti izkoriščanju, kar je njen glavni namen na vaseh.

J. V.

Nam danes ne bi bile več potrebne niti karte, ut' vezane cene: lahko bi imeli tudi danes popolnoma prosto prodajo in izložbe naših trgovin bi bile prepelne, če bi v delovnem ljudstvu d'šili občutek ekonomske in socialne osvoboditve, občutek porasta njegovih potreb, če bi vodili prisilno politiko nizkih mezd in visokih cen namesto politike delovnega ljudstva in če bi razen tega ne vlagali ogromnih vsot v socialistično industrializacijo naše države.

E. Kardelj